

kanoner, idet den, som kan magte det Ene, ogsaa kan magte det Andet. Constructionen af de to andre Arter af Artillerivaaben staaer ogsaa i Forbindelse med hinanden, saa at man kan sige, at den, der kan magte Constructionen af Feltkanoner, ogsaa kan magte Constructionen af Fartøiskanoner. Men nu er Artilleriet i de senere Aar gaaet frem i en betydelig Grad, der hører en høi Grad af Opmærksomhed, Udholdenhed, Flid, Talent og Kundskaber til at kunne følge den Udvikling, som Artilleriet i de senere Aar har været underkastet. Naar vi nu høre to saadanne Brancher af Artilleri, der ligne hinanden saa meget, som Hærens og Flaadens gjøre det, og vi have faaet oprettet et Institut, ved hvilket man har kunnet følge med i en saadan Grad, at man har kunnet tilvejebringe noget godt Materiale, saa have vi vundet noget Stort i vort lille Land; men at troe, at vi vilde være istand til paa to Steder at faae dette, og faae det i ligesaa høi Grad, vilde vistnok være at gaae for vidt. Det er altsaa ikke alene for at tilvejebringe en ønskelig Genhed mellem de to Arter af Artilleri, at man er gaaet den Vej, men ogsaa for at være sikker paa at faae det bedst Mulige. Nu har den høitærede Minister foreslaaet, at en Deel af Materialet for Flaaden skal tilvejebringes ved Hæren; men naar der kun skal tilvejebringes en Deel, navnlig Kanoner og Haandvaaben, saa brydes der ved et Princip. Man maa gaae ud fra at sige, at ved dette Institut, hos denne Mand — hvorledes man nu vil stille det — hvor Artilleriet skal tilvejebringes, der skal man enten faae den videnskabelige eller tekniske Deel, om man kan kalde den saa, eller ogsaa faae det Hele. Ellers er der ingen Genhed deri, ellers er der ikke Noget besparet. Naar vi ville have hele den videnskabelige Deel fra dette Fællesinstitut, skal det staae os, ikke en Deel af Materialet, men hele Materialet. Det Personale, der behøves til at staae dette Materiale, maatte være tilstede ved dette Institut. Gaaer man nu videre og siger, at man skal gjøre Skridtet heelt, saa har man tænkt sig at lægge over til Landartilleriet, at det skal tilvejebringe Prøverne og forstaae alt det Materiale, som Marinen behøver, medens Marinen da skulde

kunne tage en Deel af det over til sig og vedligeholde og opbevare det. Dette Forhold er ikke godt, det er ikke rigtigt. Det har ikke engang staaet mig selv rigtigt klart under Forhandlingerne om denne Sag i Udvalget, og ærede Medlemmer i Udvalget ville maaskee erindre, at der var en Embedsmand, som under dette Forhandling hele Tiden har spillet mig i Hovedet, som forekom mig at mangle. Sagen er den, at jeg er ledet hen til — som der staaer i Udvalgets Betænkning —, at Marinen selv skulde vedligeholde og opbevare sit Materiale, af den Omstændighed, at Marinen er i Besiddelse af de fornødne Magasiner ude paa Værftet, og der tillige har Værksteder, hvor Reparationer kunne foretages, men paa den anden Side kan det ikke nægtes, at det at anstaafe Materiellet ved et Slags Værksteder og reparere det ved et andet Slags Værksteder er ikke rigtig godt. Vilde man gjøre Skridtet heelt ud, skulde det være, at Vedligeholdelsen og Opbevaringen af Materiellet stete ved den for Hæren og Flaaden fælles Anstalt. Dersom man nu siger, at derved vilde Marinen komme til at gaae op i Hæren, derved vilde Marinen blive altsfor meget afhængig af Hæren, og det vilde være mange Gange vanskeliggere for Marineministeren at staae tilveie det Materiale, som er nødvendigt til at ruste Skibene, saa kan det gjerne være, at deri ligger Noget; men man kunde da ganske simpelt vende Sagen om. Vil man sige, at det Væsentlige for Flaaden er dens Artilleri, at det, saa at sige, er det, der bærer Flaaden, saa kan man blot vende Spørgsmaalet om og sige, at Chefen for Søetatens Artilleri skal lede Tilvejebringelsen, Vedligeholdelsen og Anstaaelsen af en Deel af Hærens Artilleri; det er for mig det Samme. Det, jeg navnlig har for Øie, er at kunne faae disse vigtige Sager til at udgaae fra den samme Institution til begge Sider; thi jeg er overbevist om, at det vilde virke gavnligt. Dersom det gaaer bort fra Flaaden paa den Maade, der er foreslaaet af Udvalget, vilde man komme til at savne idetmindste en Underdirecteur, som her er strøget, og der maatte optaae paa den anden Side en Mand i den samme Stilling ved Hæren ved den fælles Institution, eller han maatte fremdeles bevares for Marinen; men dette er et